

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIX., číslo 4

27. 2. 2022 / neprodejné

Z OBSAHU	Dopis emeritního papeže Benedikta XVI. ke zprávě o zneužívání	02
	Nový začátek – manifest reformy	10
	Budoucnost křesťanského manželství	14



Klášter sv. Jiří na Pražském hradě. Foto: Anicka Guthrie / Člověk a Vira

Ženy v pohanské revoluci bez Boha

Na 8. února připadla oslava Ctihodné Mlady Přemyslovny, protože nepatří mezi oficiálně uznávané světce, není připomínána ani v současném liturgickém kalendáři. Byla dcerou Boleslava I. (bratrovraha) a sestrou vládnoucího knížete Boleslava II. Vedla poselstvo, které po roce 970 vyjednávalo s papežem Janem XIII. zřízení pražského biskupství. Nové biskupství vzniklo roku 973 (příští rok to bude 950 let). Velký podíl na tomto měla právě první česká diplomatka ct. Mlada, která v Římě přijala řeholi sv. Benedikta, následně jí papež dovolil založit klášter sv. Jiří na Pražském hradě, kde se stala první abatyší. Zastávala tedy nejvyšší diplomatické a duchovní posty v knížecích Čechách před rokem 1000.

Někdy se říká, že v minulosti, zvláště ve středověku, ženy neměly žádné možnosti a v posledních 150 letech se jim díky ženské emancipaci veškeré možnosti otevírají, zbývají snad jen poslední bariéry,

kteří ženám brání vystupovat do vyšších funkcí. Tato kritika nerovných možností žen v minulosti je někdy oprávněná a myslím, že první vlny hnutí za práva a rovnost žen tyto oprávněné požadavky prosadily a mnohé ženám umožnily. Někteří však chtějí, aby tato revoluce pokračovala a ženy i ostatní údajně znevýhodněné skupiny získávaly další a další možnosti či „práva“. Jak již to tak bývá, tak revoluce, kterou vedou lidé, začíná požírat své děti. Revoluční změny posledních let prosazují transgender aktivisté s tím, že se tato změna pohlaví děje jen na základě pocitu příslušné osoby a jejího prohlášení. Mnozí tzv. transgender muži se svým výrazně větším objemem svalové hmoty zvláště na horní polovině těla se prohlásili za ženy soutěží v ženských sportovních kategoriích. Jindy zas ženy, které se prohlásily za muže, tvrdí, že jako muži rodí děti. Některé ženy (tenistka M. Navrátilová, nebo spisovatelka J. P. Rowlingová) se proti tomu

vyjádřily a staly se obětí nenávistných kampaní revolučních aktivistů. Jestlipak křesťanská evoluce v právech žen a možnostech pro ženy od starověku a středověku, až po veliké ženy 20. a 21. století, jako byla sv. Matka Tereza z Kalkaty, Margaret Thatcherová, nebo soudkyně nejvyššího soudu USA Amy Coneyová–Barettova, nejsou pro ženy v posledku výhodnější než kanibalská revoluce genderismu? Prosme ženy svatého života v dějinách církve, aby se přimlouvaly také za dnešní ženy, aby rozvíjely své lidství i ženskou identitu, ale odmítaly revoluční běsnění dnešních jakobínů. Matko Boží a všechny svěťce Boží – orodujte za nás!

*P. JCLic. PhDr. Mgr. Radim Cigánek
farář farnosti Sázava-Černé Budy,
kanovník Kolegiální kapituly Všechných
svatých na Hradě Pražském a soudce
Metropolitního církevního soudu
Arcidiecéze pražské*

Dopis emeritního papeže Benedikta XVI. ke zprávě o zneužívání v arcidiecézi Mnichov a Freising

Drahé sestry a drazí bratři!

V návaznosti na prezentaci zprávy o zneužívání v mnichovsko-freisingské arcidiecézi 20. ledna 2022, bych se na vás všechny rád obrátil s několika osobními slovy. Přestože jsem mohl sloužit jako mnichovsko-freisingský arcibiskup jen o něco méně než pět let, stále cítím hlubokou sounáležitost s mnichovskou arcidiecézí jako se svou vlastí.

Především bych vám chtěl ze srdce poděkovat. V těchto dnech zpytování svědomí a reflexe se mi dostalo tak velkého povzbuzení, projevů přátelství a důvěry, jaké jsem si ani nedokázal představit. Zvláště bych chtěl poděkovat malé skupině přátel, kteří obětavě vypracovali můj dvaosmdesátistránkový spis pro mnichovskou advokátní kancelář, který bych sám nedokázal napsat. Kromě odpovědí na otázky, které mi tato advokátní kancelář položila, rovněž přečetli a analyzovali téměř 8 000 stran dokumentů v digitálním formátu. Tito spolupracovníci mi pak také pomohli prostudovat a analyzovat znalecký posudek o téměř 2 000 stranách. Výsledek je zveřejněn v příloze mého dopisu.

Během této obrovské práce – směřující k vypracování stanoviska – došlo k nedopatření ohledně mé účasti na zasedání ordinariátu 15. ledna 1980. Tato chyba, ke které bohužel došlo, nebyla úmyslná a doufám, že bude omluvena. Tuto skutečnost jsem prostřednictvím arcibiskupa Gänsweina sdělil již v tiskovém prohlášení ze dne 24. ledna 2022. V žádném případě to nesnižuje pečlivost a obětavost, které byly a jsou pro tyto přátele samozřejmým absolutním imperativem. Hluboce mne zaskočilo, že toto nedopatření bylo použito ke zpochybnění mé pravdomluvnosti, a dokonce k představení mé osoby jako lháře. S o to větším dojetím jsem vnímal nejrůznější projevy důvěry, vřelá svědectví a dojemné povzbuzující dopisy, které jsem obdržel od mnoha lidí.

Jsem obzvláště vděčný za důvěru, podporu a modlitbu, které mi osobně

vyjádřil papež František.

Nakonec bych rád poděkoval malé rodině kláštera Mater Ecclesiae, jejíž společenství života mi v dobrých i těžkých časech dává vnitřní pevnost, která mě podporuje.

Po slovech díky musí nyní následovat také jedno vyznání. Se stále větší intenzitou vnímám skutečnost, že církev každý den klade na počátek slavení mše svaté – při níž nám Pán dává své slovo a sebe sama – vyznání vin a prosbu o odpuštění. Veřejně prosíme živého Boha, aby nám odpustil naši vinu, naši velikou a velmi velikou vinu. Je zřejmé, že slovo „veliká“ se nevztahuje stejným způsobem na každý den, na každý jednotlivý den. Avšak každý den jsem dotazován, zda bych také dnes neměl mluvit o veliké vině. A s útechou mi říká, že ať je moje dnešní vina jakkoli velká, Pán mi odpustí, pokud se od něho nechám upřímně přezkoumat a skutečně se budu chtít změnit.

Při všech svých setkáních s oběťmi sexuálního zneužívání ze strany kněží, zejména během mnoha apoštolských cest, jsem se díval do očí důsledkům velmi veliké viny a naučil jsem se chápat, že do této velmi veliké viny jsme vtaženi i my sami, když ji zanedbáváme nebo když se k ní nepostavíme s náležitou rozhodností a odpovědností, jak se to příliš často dělo a děje. Stejně jako při těchto setkáních mohu znovu jedinečně vyjádřit před oběťmi sexuálního zneužívání své hluboké zahanbení, velkou bolest a upřímnou prosbu o odpuštění. Měl jsem v katolické církvi velkou zodpovědnost. O to větší je můj zármutek nad zneužíváním a chybami, ke kterým došlo během mého mandátu na těchto místech. Každý jednotlivý případ sexuálního zneužívání je strašlivý a nenapravitelný. Obětem sexuálního zneužívání vyjadřuji hluboký soucit a lituji každého jednotlivého případu.

Stále více chápu odpor a strach, který Kristus prožíval na Olivové hoře, když viděl všechny ty hrozné věci, které pak musel vnitřně překonat. Skutečnost, že uče-



Benedikt XVI. v kapli kláštera Mater Ecclesiae
5. února 2022. Foto: benedictus_xvi / IG

níci v tu chvíli spali, je bohužel situace, která se dnes znovu opakuje a kvůli které se také cítím být interpelován. A tak mi nezbyvá než prosit Pána a všechny anděly a svaté a vás, drazí bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali.

Již brzy budu stát před nejvyšším soudcem mého života. A jakkoli mám při pohledu na svůj dlouhý život mnoho důvodů k obavám a strachu, přesto jsem radostného ducha, protože pevně věřím, že Pán je nejen spravedlivý soudce, ale také přítel a bratr, který již sám trpěl mými nedostatky, a proto je jakožto soudce zároveň také mým obhájcem (Paraklét). V očekávání soudné hodiny se mi takto jeví zřejmé, jakou milostí je být křesťan. To, že jsem křesťan, mi dává poznání – a ještě více – přátelství se Soudcem mého života a dovoluje mi projít s důvěrou temnou branou smrti. V této souvislosti si neustále připomínám, co říká Jan na začátku knihy Zjevení: Vidí Syna člověka v celé jeho velikosti a padá mu k nohám jako mrtvý. On však na něj položí svou pravici a řekne: „Nic se neboj! To jsem já!“ (srov. Zj 1,12-17).

Drazí přátelé, s těmito pocity vám všem žehnám.

Benedikt XVI., 6. února 2022
zpravy.cirkev.cz

SLOVO KNĚZE

Prohlášení kardinála Dominika Duky k obviněním Benedikta XVI.

Kardinál Dominik Duka reaguje na nejnovější vývoj v případě obvinění emeritního papeže Benedikta XVI., jenž byl načten z toho, že v době, kdy zastával úřad mnichovského arcibiskupa, zanedbal vyšetřování čtyř případů sexuálního obtěžování nezletilých ze strany kléru. Benedikt XVI. zaslal v těchto dnech věřícím mnichovské arcidiecéze otevřený dopis, v němž vyjádřil lítost nad případy sexuálního zneužívání (viz strana 2). Spolu s dopisem Benedikta XVI. byla zveřejněna také příloha, kterou napsali čtyři právníci zabývající se touto kauzou. Přečíst si ji můžete na <http://url.cz/pravnici>.



Foto: apha.cz

Doba postní se blíží a mnozí z nás jistě přemýšleli nad tím, jak tento čas, který je nám dán k tomu, abychom se více přiblížili k Bohu, využijí. Je třeba nezapomínat, že je velkým darem nám daným především k našemu posvěcení.

V dnešní době, ve které nyní žijeme a můžeme ji nazvat dobou „velkých slov a dlouhých řečí“, se nabízí jakási „cesta za tichem“.

Svět, který nás obklopuje a ve kterém žijeme je již tak přeplněn mnohými zvuky a hluky, a navíc nás skrze média neustále stačí informovat o tom, kdo co řekl, následně nás poinformuje o tom, co tím vlastně myslel a v neposlední řadě nám poradí to, co si o tom máme myslet my. A protože my sami jsme často přesvědčení, že základem našeho štěstí, nebo alespoň připravenosti na věci příští je informovanost, hrozí nám, že se z těchto mediálních sítí nevymotáme.

A přitom stačí tak málo; zmáčknout čudlík. A najednou nás může obklopit ticho, ve kterém se můžeme vrátit k té nejzákladnější informaci. K informaci, která nás může z reality vytvářené médií přenést zpět do reality Božích dětí.

Do reality, ve které se nezapomíná na to, že se Boží syn stal člověkem, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a navěky spasil, že lidská duše je nesmrtelná a ke spáse opravdu potřebujeme Boží milost. A k ní vede cesta skrze svátosti a ztišení a nikoli skrze přeinformovanost ze strany přechytralých mluvících hlav. Vždyť už v knize Příslaví 10, 19–20 můžeme číst: „Velké žvanění se neobejde bez hříchu, kdo drží své rty na uzdě, je moudrý. Ryzí stříbro je jazyk spravedlivého, srdce zločinců však nestojí za nic.“



Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

Motto

Kardinál Beran: Arcibiskupe, nemlč.

Dominik kardinál Duka: Starý kardinále, nesmíš mlčet. Musíš křičet.

Mnichovská zrada podruhé

Uveřejnění papežova dopisu je skutečně pohledem do duše kněze, biskupa i papeže, který zpětně hodnotí svůj život, ale nemá už sílu vyjádřit se ke všem jeho konkrétnostem.

Následuje rozbor zmíněných odborníků, kteří nám ukazují řádku po řádce, jakým způsobem se v mnichovské arcidiecézi pracuje s tzv. dobrozdáním. Je to pro mě jedno z největších zklamání, které jsem v naší římskokatolické církvi zažil. Pošpinit člověka, nespravedlivě ho osočit a nedat ani možnost zhodnotit v jeho prospěch toto tzv. dobrozdání, které muselo stát statisíce eur, protože nedá-

vá možnost právního odkladu? Ptám se: co to je?

Ve svém článku, který vyjde v německém časopise Die Tagespost, poukazuji na následující skutečnost: že z celého zápisu musí každý kněz, který studoval církevní právo, ba i laik, který je absolventem teologické fakulty a navštěvoval kurz církevního práva, pochopit, že tehdejší arcibiskup mnichovský Joseph Ratzinger neměl žádnou jurisdikci a žádné možnosti tuto kauzu jakkoli řešit-vedený kněz X. byl totiž knězem diecéze Essen.

A proto protestují a opravdu si dovoluji mnichovského arcibiskupa, jeho kurií, ale i předsedu německé biskupské konference povolat k zodpovědnosti za očernění a pošpínění pověsti papeže Benedikta XVI.

Dominik kard. Duka, arcibiskup pražský
apha.cz

Předseda ČBK zaslal list emeritnímu papeži Benediktu XVI.

Předseda ČBK, arcibiskup olomoucký Jan Graubner, adresoval jménem svým i jménem českých a moravských biskupů dopis emeritnímu papeži Benediktovi XVI., ve kterém mu vyjadřuje podporu v této pro něj tak obtížné situaci. Dopis byl 11. února 2022 odfaxován do domu Mater Ecclesiae se Vatikánu, kde emeritní papež Benedikt XVI. bydlí.

Předseda ČBK arcibiskup Jan Graubner v listu jménem biskupů České republiky vyjadřuje Benediktovi XVI. podporu a také hluboké politování nad hanebnými útoky, které jsou v současné době proti emeritnímu papeži vedeny.

Podle arcibiskupa Graubnera biskupy velmi oslovila slova vděčnosti a vyznání v dopise, který Benedikt XVI. zveřejnil prostřednictvím vatikánských médií 8. února 2022. „Pokora spojená s vděčností Bohu i lidem, to je pro nás příklad hodný následování. Váš postoj nám připomenul, že obnova církve vyžaduje nejen horlivost a pravdivost, ale také hlubokou pokoru, pramenící z niterného spojení s Kristem Spasitelem, který se stal smírnou obětí za hříchy světa. Děkujeme za Váš příklad,“ stojí mimo jiné v dopise.

Předseda ČBK v listu dále uvádí, že také doufá, že očista církve bude respektovat jak práva obětí, tak ochranu křivě obviněných a ochotu celého společenství činit pokání a zřeknout se všeho, co poškozují mravní životní prostředí nejen v církvi.

Emeritního papeže olomoucký arcibiskup v závěru dopisu ujišťuje o modlit-



Emeritní papež Benedikt XVI. s delegací ČBK během Národní poutě do Říma, listopad 2019. Foto: cirkev.cz

bách a přeje mu hodně síly k překonání této náročné doby a zároveň mu děkuje za dlouholetou službu církvi. „Váš jedinečný přínos na poli teologie je fascinující jak svým rozsahem, tak hloubkou a září z ní láska ke Kristu a ke společenství církve, které založil. Vaše dlouholetá služba biskupa, zpočátku v mnichovsko-

-freisingké arcidiecézi a později univerzální církvi, přinesla, a ještě přinese mnoho požehnaných plodů.“

Monika Klimentová
zpravy.cirkev.cz

Německá synodální cesta představuje pro církve veliké nebezpečí

Španělský teolog P. José Antonio Fortea varoval před vážným nebezpečím, které podle jeho názoru pro katolickou církev představuje synodální cesta v Německu.

V blogovém příspěvku nazvaném „Kam se ubírá německá církev“ tento kněz napsal, že „když se podíváme do dějin církve, uvidíme, že synodální cesta je něco, co Bůh chce, ale výsledky koncilů neznamenaly vždy správné ovoce“.

„Dnes shromáždění, jež ‚sešla z cesty‘, označujeme výrazem *conciliabulum*

(nezákonný koncil), ale ve své době byly těmi, kdo se jich účastnili, považováni za stejně pravé jako ty, které přinesly definice, jež přešly do magisteria církve,“ poukázal.

Teolog varoval, že „synod, koncil, jakékoli církevní setkání může přílišně vybočit nezákonným směrem a mohou zde působit různé tlaky“.

„K tomu musíme připočíst, že oblastní koncil či provinční synod nemusí nutně vyjadřovat víru církve,“ dodal.

Německá synodální cesta je proces, jehož se v této zemi účastní biskupové a laici s cílem řešit takové otázky, jako je uplatňování moci, sexuální morálka, kněžství a úloha žen v církvi.

Tento proces začal 1. prosince 2019 a podle plánu má skončit na konci roku 2023.

V říjnu bylo její plenární zasedání náhle ukončeno po hlasování ve prospěch textu, který schvaloval žehnání stejnopohlavním párům, a pro diskusi o nezbyt-

nosti kněžství.

P. Fortea ve svém článku poznamenal, že „oblastní synod si může být jistý pomocí Ducha svatého, ale není jisté, že konečný výsledek bude nezpochybnitelným vyjádřením víry církve“.

„Například v konkláve je pomoc Ducha svatého zaručena, ale to neznamená, že kardinálové Božímu hlasu naslouchají.“

Pro kněze z toho vyplývá, že „naslouchání Duchu je absolutně nezbytné. Právě na tomto naslouchání bude záviset, zda výsledek bude výrazem Boží vůle“.

„Mrzí mě, že otřásám určitou představou o synodech jako o něčem nezpochybnitelném, ale dějiny církve hovoří jasně: neomylnost mají zaručenou pouze všeobecné koncily v jednotě s římským papežem. Taková je trvalá tradice církve,“ prohlásil.

Proto, jak pokračoval, „je třeba účastníky německého synodu přimět, aby si uvědomili svou vlastní osobní i kolektivní omylnost“.

„Nemohou se oddělovat od struktury pravdy, která je tím, co bychom mohli nazvat jako ‚všeobecný synod‘.“

P. Fortea řekl, že „když se neshodneme v tom, co je nebo není v mezích víry, musíme alespoň přijímat církevní strukturu, abychom ochránili víru, kterou v církvi ustanovil sám Ježíš Kristus, když žil na zemi“.

„Pokud tento ‚všeobecný církevní řád‘ není přijímán, synod své rokování začíná z vychýleného východiska. Nerokovalo by se o té či oné morální nebo biblické otázce, nýbrž o samotné existenci církve a její schopnosti ochránit víru, kterou nám dal Kristus,“ poznamenal.

P. Fortea dále řekl, že „teologie musí postupovat v rámci stejnorodého vývoje dogmatu“.

„Moje postoje jsou progresivní, ale zastávám takový progresivismus, který věří v depositum fidei, poklad víry,“ vysvětloval.

Německu i ve Španělsku platí stejná pravda. Německý synod nemůže určovat, co je pravda pro Španěly. A je zřejmé, že v severní Evropě neplatí jedna pravda a na jihu zase jiná.



Foto: Jose Antonio Fortea

„Pokud však progresivismus obnáší revoluci, tedy demolici pilířů, jež podpiřejí naše propojení s neměnnou pravdou z minulosti, pak v takovém ‚vzplanutí‘ se mnou nepočítejte,“ upozornil.

Kněz objasňoval: „Jsem Španěl a v Německu i ve Španělsku platí stejná pravda. Německý synod nemůže určovat, co je pravda pro Španěly. A je zřejmé, že v severní Evropě neplatí jedna pravda a na jihu zase jiná.“

„Stejně tak není možné, aby to, co byla pravda v sedmém století, přestalo v osmáctém století platit,“ zdůraznil.

„Německý synod je sice možná velmi demokratický, ale nemůže mě k ničemu zavazovat,“ podotkl.

P. Fortea poukázal na to, že „všichni účastníci synodu musí přijmout, že jsou součástí rodiny a že určitý počet hlasů nemůže církev na pěti kontinentech přinutit, aby něčemu věřila nebo nevěřila; otázky probírané na tomto německém setkání se totiž přímo týkají toho, co

v církvi platí jako pravda. Mýlí se církev, když celosvětově učí to či ono?“

Teolog upozornil, že „by bylo naivní nevnímat, že morální otázky, které byly vzneseny, se cele dotýkají pojmu magisteria v katolické církvi“.

„Buď se přijímá, že jakákoli diecéze představuje ‚všeobecnou rodinu‘, nebo se přijímá, že existují ‚pastýři pastýřů‘ s konkrétním pověřením od Krista.“

Jinak by, varoval, „mnozí Němci upadli do téhož církevního omylu jako koptská církev v pátém století (když se oddělila) nebo jako arménská církev (když se oddělila v 7. století) či jako starokatolická církev (v 19. století)“.

David Ramos
Catholic News Agency
Přeložila Alena Švecová



David Ramos
vedoucí kanceláře ACI Prensa Mexico

PROTIMUSLIMSKÝ RASISMUS?

Katolická politička se ohradila proti svému začlenění do zprávy o islamofobii a prohlásila, že vychází z „křivých obvinění“.

Marijana Petirová, členka chorvatského parlamentu, uvedla, že zmínka o ní a dalších v Evropské zprávě o islamofobii za rok 2020, uveřejněné 29. prosince 2021, představuje „útok na svobodu projevu“.

886stránková studie, která islamofobii definuje jako „protimuslimský rasismus“, jmenoval Petirovou, bývalou poslankyni Evropského parlamentu v části nazvané „Národní zpráva o islamofobii v Chorvatsku za rok 2020“, jedné z jednací zprávy o jednotlivých zemích.

Píše se v ní: „Politička a nezávislá členka Evropského parlamentu Marijana Petirová, známá svým prohlášením z roku 2015, že muslimové ve válkách pronásledují křesťany a že nynější ‚uprchlická krize‘ je ve skutečnosti pokus muslimů obsadit převážně katolické evropské země včetně Chorvatska, navrhla vyčlenit 1,5 milionu HRK na pomoc křesťanům pronásledovaných pro svou víru v zemích, kde jsou u moci islamističtí radikálové. Vláda tento návrh přijala.“

V poznámce pod čarou byl citován článek publikovaný 25. listopadu 2020 v chorvatském týdeníku *Nacional*, kde byl její projev z roku 2015 zmíněn. Petirová sdělila, že popis jejího projevu z roku 2015 byl ve zprávě i citovaném článku nepřesný.

„Zpráva o islamofobii v Evropě za rok 2020 mi připisuje výrok z roku 2015, který jsem nikdy nevyslovila, a tak můžeme usoudit, že tato zpráva vychází z křivých obvinění,“ řekla. Vysvětlila, že v roce 2015 mluvila na akci věnované válečným zpravodajům.

„Ve zmínce o šířící se migrační krizi jsem vyjádřila své plné pochopení a soucit s těmi, kdo prchají před válkou, a řekla jsem, že lidem, jejichž život je v ohrožení, by se mělo dostat bezvýhradné pomoci,“ vzpomínala.

„Na druhou stranu tu jsou ti, kdo hledají lepší budoucnost a do Evropy jdou z tohoto důvodu, ale Chorvatsko bohužel



Marijana Petir na audienci u papeže Františka, srpen 2021. Foto: petir.eu

nemůže zajistit práci ani všem svým občanům, a tak když hovoříme o migraci, měli bychom rozlišovat mezi válečnými a ekonomickými migranty.“

„Evropa, která je největším dárce humanitární a rozvojové pomoci, by měla tyto peníze směřovat do projektů v zemích třetího světa, které lidem umožní pracovat a důstojně žít doma.“

Pokračovala: „Řekla jsem, že je třeba, aby Evropa přemýšlela o své budoucnosti a demografické obnově, protože některé země již nemají dost pracovníků a tento problém nelze řešit ilegální migrací.“

„Evropská azylová a migrační politika selhala a potřebuje přehodnotit, protože ilegální migrace může pro občany představovat potenciální bezpečnostní problém.“

Navíc Evropa a celý západní svět nemají čím zastavit válku v Sýrii a Iráku, kde islamističtí teroristé zabíjejí křesťany, což by mohlo vést k vymizení křesťanství z jeho kolébky. O tom mluví jen několik žurnalistů.“

Chorvatsko je země se čtyřmi miliony obyvateli a hraničí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou. Více než 86% obyvatelstva tam tvoří katolíci.

Petirová, nezávislá poslankyně, pomohla přesvědčit chorvatskou vládu, aby nabídla stipendia mladým lidem ze zemí, kde křesťané čelí pronásledování.

Zavedení těchto stipendií představovalo první případ, kdy tato země od získání nezávislosti v roce 1991 vyčlenila peníze přímo na pomoc jednotlivcům mimo Evropskou unii pronásledovaným pro svou křesťanskou víru.

Petirová řekla, že není jasné, jak lze poskytnutí stipendií pronásledovaným křesťanům charakterizovat jako islamofobii. „Stipendia křesťanům nedáváme jen proto, že to jsou křesťané, nýbrž proto, že jsou nejpronásledovanější náboženskou skupinou na světě, což potvrzují zprávy mezinárodních organizací, jako je *Aid to Church in Need* a *Open Doors*,“ vysvětlovala.

Petirová nebyla jedinou katoličkou zmíněnou v Evropské zprávě o islamofobii za rok 2020.

Část nazvaná „Národní zpráva o islamofobii v Polsku za rok 2020“ kritizovala katolická média v této středoevropské zemi a také polskou sekci Vatikánského rozhlasu.

„Katolické sdělovací prostředky – včetně předních médií, jako jsou Gość Niedzielny nebo polská sekce Vatikánského rozhlasu – dál zaujímají přední místa v uveřejňování islamofobního obsahu; pokud jde o duchovní a o církevní hierarchii, ti už na poli šíření strachu před islámem nejsou tak aktivní jako v předchozích letech,“ tvrdí tato zpráva.

V poznámce pod čarou zpráva citovala dva články z *Vatican News* v polštině, jeden s titulkem „Švédsko: napětí ve společnosti roste, křesťané jsou bezmocní“ a druhý nazvaný „Vzestup křesťanofobie v Evropě v roce 2019“.

Petirová polemizovala také s dalšími aspekty „Národní zprávy o islamofobii v Chorvatsku za rok 2020“.

„Když se podíváte na zbytek zprávy o Chorvatsku, vidíte, že jako islamofobní tam jsou označeni také žurnalisté, kteří psali články o migrační krizi, informovali o rozhodnutí turecké vlády ohledně chrámu Hagia Sofia nebo vedli rozhovory s evropskými politiky, kteří mluvili radikálních islamistech,“ upozornila.

„Takto pojaté informování o islamofobii se snaží zarazit jakékoli kritické myšlení a zpravodajství, které nemá nic společného s kritikou islámu jako náboženství, nýbrž kritizuje radikální teroristické skupiny, které zneužívají náboženství pro své úzké zájmy a takto škodí náboženství, k němuž náleží.“

Jsem přesvědčena, že tato zpráva je útok na svobodu projevu, povrchně a záludně vedený s cílem nálepkovat lidi, kteří si troufají říkat pravdu, a obsahuje prvky křesťanofobie.“

*Catholic News Agency
Přeložila Alena Švecová*

POZOR NA ARIELA: CÍRKEV, JEJÍ UTRPENÍ A JEJÍ VÍTĚZSTVÍ

... pak oblehnu Ariela, bude nářek, nařikání... (Iz 29,2)

Slovo „ariel“ v Bibli znamená „Boží lev“ – nebo může, jako v 2. Samuelově 23,20, znamenat „hrdina“, popřípadě může odkazovat na oltářní ohniště, jako tomu je v knize Ezechiel 43,15–16. Zdá se však, že v dvacáté deváté kapitole Izajáše, kde tento velký prorok označuje Jeruzalém jménem „Ariel“, jsou všechny tyto významy svinuty dohromady.

Jde tu o běžnou situaci: Židé byli nevěrní a Bůh je zamýšlí potrestat, udělit jim lekci, aby platilo, že „proto Hospodin, který vykoupil Abraháma, tak praví o Jakubovu domu: „Nebude se už hanbit Jakub, nezbledne už strachem jeho tvář! Ale když uvidí ve svém středu dílo mých rukou, budou ctít mé jméno, budou ctít Jakubova Svatého a budou se bát Izraelova Boha. (Iz 29,22–23).

Nesmíme však zapomínat, že velká část toho, co nacházíme ve Starém zákoně a co platí o Božím jednání v Izraeli na historické rovině, zároveň předznamenává Krista a církev. Mojžiš je předobrazem či „prototypem“ Krista; Izrael a Jeruzalém předznamenávají církev a samotné nebe. Mnohé věci, zejména v prorockých knihách, tedy můžeme číst jako týkající



Giovanni Battista Tiepolo: Prorok Izajáš (1726–1729)

se nyní situace církve na zemi.

Podíváme-li se na 29. kapitulu knihy Izajáš v tomto světle, co uvidíme?

I. Těživá situace církve

Za prvé vidíme obrovské nedostatky příslušníků pozemské církve, stejně jako vidíme nedostatky Židů v Jeruzalémě, které má Izajáš jasněji na mysli:

Panovník praví: „Protože se tento lid přibližuje ke mně ústy a ctí mě svými rty, ale svým srdcem se ode mne vzdaluje

a jejich bázeň přede mnou se stala jen naučeným lidským příkazem, proto i já budu dále podivuhodně jednat s tímto lidem, divně, předivně. Zanikne moudrost jeho moudrých a rozumnost jeho rozumných bude zakryta.“ (Iz 29,13–14)

Slovo „podivuhodně“ zde můžeme chápat ve smyslu „překvapivě“, „šokujícím způsobem“ nebo dokonce „matoucím způsobem“, neboť další verše obviňují: „Běda těm, kdo své záměry skrývají hluboko před Hospodinem, v temnotách



Kristus s apoštoly, sv. Pudenzianou a sv. Praxedou, mozaika v římské bazilice Santa Pudenziana (5. století)

konají své činy a říkají: „Kdopak nás vidí a kdo o nás ví? Je to vaše převrácenost“ (15–16). Prorok se tu dokonce dožaduje odpovědi na otázku, zda by měl být hrnčičí oceňován jako hlína a zda by výrobek měl o svém výrobcu říkat: „On mě neudělal“ nebo výtvarník říkat o svém tvůrci: „On ničemu nerozumí“ (16).

Pamatujte na to, že co Izajáš prorokoval lidem v Jeruzalémě ve své vlastní době, prorokoval také o dnešní církvi. Jak často dnes biskupové, kněží, teologové a katoličtí vzdělavatelé vydávají za katolické učení lži, kdy docházejí k závěru, že Bůh „ničemu nerozumí“! Rozhodně všude kolem sebe vidíme v církvi „převrácenost“ těch, kdo žijí příliš mnohými slovy, která vycházejí z úst tohoto světa, těla a ďábla.

Navíc každý, kdo to někdy nevidí i sám u sebe, je lhář: „Říkáme-li, že jsme nezhrěšili, děláme z něho lháře a jeho slovo v nás není“ a „Kdo říká: ‚Poznal jsem ho,‘ a jeho přikázání nezachovává, je lhář“, „Řekne-li někdo: ‚Já miluji Boha,‘ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář“ (1J 1,10; 2,4; 4,20).

2. Hlubší realita

A přece není všechno tak, jak se zdá. Útrapy Jeruzaléma nejsou jen předobrazem zkoušek církve, která je vystavena neustálým útokům zvenčí i zevnitř, nýbrž také předznamenáním utrpení samotného Krista, Toho, který umírá, a přece žije. Není divu, že Izajáš vítězství nepřátel Židů přirovnává ke snu. Zamyslete se

nad těmito ohromujícími verši:

A bude to jako sen, jak noční vidění: shluk všech pronárodů, které vytáhly do boje proti Arieli; všechny vytáhly do boje proti němu a jeho pevnostem, aby na něj dokročily. Bude to však, jako když lačný má sen: zdá se mu, že jí, a když procitne, má prázdnou duši. Nebo jako když má sen žíznivý: zdá se mu, že pije, a když procitne, je ochablý a jeho duše prahne. Tak dopadne shluk všech pronárodů, které vytáhly do boje proti hoře Sijónu. (29,7–8)

Vskutku, Izajáš prohlašuje, že Hospodin, který vykoupil Abrahama, slíbil: „Jákož už nepozná hanbu... Budou do svědčovat svatost mého jména... Zbloudilí duchem poznají rozumnost, mému naučení se budou učit reptalové“ (29,22–24). Samozřejmě to nemusíme brát jako všeobecně platný výrok, ale jistě se to týká mnohých, kdo zbloudí nechtěně, i řady dalších, kteří sice nesou větší vinu, ale obrátí se zpátky a je jim odpuštěno (Mk 4,12; srov. Sk 3,19).

3. Naše církve v novém provedení

Naše nynější situace v církvi je stejně plná neviditelného Kristova tajemství jako kdy dřív a tajemství jeho božství ji prostupuje ještě víc než pozemský Jeruzalém. Kristova plnost se nám však ozřejmí až v nebi: Nyní vidíme jen zastřené (1K 13,12), že Bůh „všechno podrobil pod jeho nohy a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění

všechno, co jest“ (Ef 1,22–23).

Samozřejmě musíme neustále usilovat o to, aby se členové církve čím dál víc podobali Kristu, ale sláva je vyhrazena až pro budoucí věk. Jsme povoláni, abychom v nebi sdíleli jeho slávu, ale jen tak, že teď budeme mít podíl na jeho utrpeních. Jak to píše sv. Pavel, nyní máme „to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplň[ovat] svým utrpením za jeho tělo, to jest církve“ (Ko 1,24).

A jak to ve stejné kapitole, jakou zde probíráme, vyjadřuje Izajáš, ten čas se blíží, ale ještě nepřišel. Nebo, parafrázujeme-li to pro křesťany, tento čas už začal, ale ještě nedošel konečného naplnění:

Potrvá to jenom velmi krátce a Libanón se změní v sad a sad bude mít cenu lesa. I uslyší v onen den hluší slova knihy a oči slepých prohlédnou z temnoty a ze tmy. Pokorní se znovu budou radovat z Hospodina a nejubožejší z lidí budou jásat vstříc Svatému Izraeli. (Iz 29,17–19)

„V onen den“, jak tvrdí Izajáš, „pryč zmizí ukrutník, po posměvači bude veta, vyhlazeni budou všichni, kdo jsou pohotovi k ničemnosti, kteří svým slovem svádějí člověka k hříchu, tomu, kdo je v bráně kárá, kladou léčky a spravedlivého strhují do nicoty“ (29,20–21). Nesmíme tedy propadat panice a tříštit tělo Kristovo. Vítězství těch, kdo požírají církve, ať zvenčí, nebo zevnitř, se podobá vítězství člověka, který ve snu vydatně jí – a probudí se na smrt hladový.

Ale kdo z nás nikdy nebyl přistižen dřímající? Kéž všichni procitneme a uvědomíme si svůj vlastní hlad, usilujeme o pokrm, který vydrží, a své strádání připojíme k utrpením Kristovým.

Jeff Mirus

Catholic Culture

Přeložila Alena Švecová



Dr. Jeffrey Mirus
spoluzakladatel Christendom College
a zakladatel Trinity Communications
a CatholicCulture.org

DUCH HO VODIL POUŠTÍ A ĎÁBEL POKOUŠEL

6. března 2022 – I. neděle postní – Lk 4,1–13

Origenes

Když tedy čteš, že je Ježíš plný Ducha svatého a ve Skutcích (Sk 2,4) se píše, že apoštoly naplnil Duch svatý, dej si pozor, aby sis nemyslel, že apoštolové jsou rovni Spasiteli. Kdyby jsi chtěl říci, že tyto nádoby jsou plné vína či oleje, neřekneš hned, že jsou plny rovnou mírou. Ježíš i Pavel byli plní Ducha Svatého. Pavlova nádoba byla ale o mnoho menší než Ježíšova, ale přesto byly obě naplněny po svoji míru. Když tedy Spasitel přijal křest, plný Ducha svatého, který na něj z nebe sestoupil v podobě holubice, byl Duchem vedený. Všichni, které vede Boží duch, jsou Božími syny, ale tento je nad všemi, ve vlastním smyslu Boží Syn.

Když syn žádá otce o chléb, nedostane místo chleba kámen. Tento v roli protivníka a podvodníka místo chleba kámen dal. Zdá se mi, že ďábel dodnes ukazuje kámen, aby povzbudil jednotlivce říci: řekni, aby se tento kámen stal chlebem. Když uvidíš heretiky jíst místo chleba lživou nauku, věz, že jejich řeč je kámen, kterou jim ukazuje ďábel.

Ambrož

Odůvodněně jej tedy Duch vedl na poušť, aby vyprovokoval ďábla. Kdyby ten nebojoval, druhý by asi nezvítězil. Učinil to jako tajemství, aby z vyhnanství vysvobodil Adama, vyhnaného z ráje do pouště, a také jako příklad, aby nám ukázal, že ďábel závidí těm, kteří směřují za lepším. Je pak třeba dávat si větší pozor, aby mysl pro svou slabost neopustila svátostnou milost.

Ke spáse člověka je prospěšné užívat tři věci: svátost, poušť a půst. Věncem dostane pouze ten, kdo bojoval podle pravidel. A nikdo není přípustný k zápasu ctnosti, pokud nebyl dříve obmytý od veškeré poskvrny provinění a posvěcený darem nebeské milosti.

Učí nás to, že ďábel má především tři zbraně, kterými je obvykle vyzbrojen, aby porazil mysl člověka: jedna je obžerství, druhá chvástavost, třetí ctižádost. Začal tedy tím, čím už zvítězil, a sice nad



Pokoušení Krista, mozaika z 12. století v bazilice sv. Marka v Benátkách

Adamem. Naučme se chránit před obžerstvím a přepychem, protože jsou to ďáblové zbraně.

Všimni si tedy, že ďábel není v zápasu neústupný a má ve zvyku stáhnout se před pravou ctností. Nepřestane sice závidět, ale bojí se dále pokoušet, protože se chce vyhnout dalším porážkám. Když uslyšel Boží jméno, na čas odešel. Později pak nepřišel pokoušet, ale otevřeně bojovat.

Řehoř Naziánský

Postil se čtyřicet dní a nic nejedl: byl totiž Bohem. My přizpůsobujeme půst svým možnostem, i když někteří se ve své horlivosti přimějí dojít dále, než je možné.

Basil

Přece však nemáme používat tělo tak, aby ho nedostatek jídla zbavil veškeré přirozené síly. Ani se pro přílišnou slabost nemá dovést do krajního otupení rozumu. Proto náš Pán podstoupil jednou a po celý další čas řídil své tělo podle náležitého pořádku. Podobně i Mojžíš a Eliáš. Nevyhládnout je nadlidské, proto Pán přijal utrpení hladu, čímž ukázal, že to není hřích. Když chtěl, trpěl a konal to, co patří k lidské přirozenosti; proto následuje: a když uplynuly, vyhladověl. Ne dotlačený k nouzi, která vládne přirozenosti, ale jako by vyzýval ďábla k souboji. Protože ďábel cítí, že kde je hlad, tam je slabost, a začne pokoušet. A jako ten, který pokoušení vymyslí, přesvědčoval Krista trpícího hladem, aby utišil touhu kameny.

Teofylakt

Jako by řekl: lidská přirozenost se udržuje nejen chleby, ba dokonce na uživení celé lidské přirozenosti stačí Boží slovo. Tak byl krmený izraelský lid, když čtyřicet let sbíral manu a těšil se z úlovků ptáků. Z Božího rozhodnutí jedl Eliáš s krkavci a Elizeus živil své společníky polními bylinami.

Řehoř Nysský

Ctnost se neživí chlebem, ani duše neprospívá a nemá se dobře díky masu. Vyšší život se živí a roste na jiné hostině. Potravou dobrého je čistota, moudrost chlebem, pokrmem spravedlnost, nápojem vzdorování vášním a sladkostí správné poznání.

Cyryl

Bůh nedá pomoc těm, kteří ho pokoušejí, ale těm, kteří v něj věří. Proto Kristus neukázal zázraky těm, kteří ho pokoušeli.

Jan Zlatoústý

Všimni si, že se Pán nerozrušuje. Ba dokonce v největší pokoře diskutuje s nespravedlivým z Pisma, aby ses podle možnosti připodobnil Kristu. Ďábel zná Kristovy zbraně, kterým podlehl. Zajal ho mírností, přemohl pokorou. Nauč svou duši hovořit jako Kristus.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

NOVÝ ZAČÁTEK – MANIFEST REFORMY

Papež František z kraje letošního roku obdržel dokument podepsaný téměř 6000 německými katolíky, vyjadřující nesouhlas se „synodální cestou“, kterou sleduje německá biskupská konference. Svatý otec obdržel 8stránkový dokument – nazvaný „Nový začátek: Manifest reformy“ – od delegace německých katolíků, kteří se účastnili jeho pravidelné týdenní veřejné audience. Text přinášíme v plném znění.

Preambule

Jakožto katoličtí křesťané uznáváme nutnost zásadní reformy naší církve. Nikdy však nedošlo ke skutečné a hluboké obnově bez pokání a život proměňujícího znovuoživení evangelia. Právě z tohoto důvodu takzvaná „Synodální cesta“ v Německu nesplňuje podmínky pro skutečnou reformu. Synodální cesta se svým lpěním na vnější struktuře míjí se samým jádrem krize; narušuje klid ve farnostech, opouští cestu jednoty s univerzální církví, poškozují církev v podstatě její víry a připravuje cestu ke schizmatu.

Vyznáváme víru v moc živého Božího slova, v němž je světlo a pravda. Toto slovo je dosvědčeno v Písmu, předáváno církví a zviditelnováno věřícími, kteří žijí podle své víry. Toto živé Boží slovo je ve svých tvrzeních závazné a je uchováno těmi, kdo jsou pověřeni učitelským úřadem v církvi. Svědomí nám brání podporovat požadavky nebo následovat iniciativy, které hrozí, že naruší naše pouto s živým Božím slovem nebo je relativizují. Úkolem, který před námi stojí, je spíše hledat Boží vůli pro dnešní církev v jeho živém slově.

Nastíníme tento problém v devíti tezích:

I. Nároky na legitimitu a návrhy v církvi jsou oprávněné pouze tehdy, pokud vycházejí z evangelia, jsou zakotveny ve víře všech věřících a jsou podporovány univerzální katolickou církví.

Synodální cesta není „synodou“ a podle kanonického práva nemá žádnou autoritu. Odmítáme její nárok mluvit za všechny katolíky v Německu a přijímat pro ně závazná rozhodnutí. Laici zapojení do Synodální cesty jsou zástupci sdružení,



Delegace německých katolíků během papežské audience. Foto: neueranfang.online

spolků a výborů, kteří navíc danou problematiku svévolně konzultují s třetími stranami. Návrhy a nároky tohoto hnutí, které není legitimizováno ani povoláním ani zastoupením, svědčí o zásadní nedůvěře k svátostné církvi, konstituované apoštolskou autoritou; jejich návrhy – jakmile budou realizovány – budou mít za následek, vnější a trvalé „laické“ přerozdělení moci založené na komisích a sekularizaci uvnitř církve. Pověření pokřtěných křesťanů k misijnímu učednictví (*Evangelii gaudium* 119 a násl.) a tím k duchovní nezávislosti, vůbec nepřichází v úvahu, ačkoli právě to by mělo být jádrem každé reformy, která je hodna svého jména. Pouze církev, pro kterou je duchovní zralost a nezávislost hlavním cílem, je schopna podstatně a trvale reagovat na zkušenost zneužívání a utajování ve všech jejích variantách. Jsme vděční papeži Františkovi za naplánování světové synody, na níž se bude právě toto

téma řešit a kde lze přijmout a očekávat obecně závazná usnesení.

2. Koncepce reformy

Církev sice bezpochyby potřebuje reformu hlavy i údů, ale každá skutečná reforma v církvi začíná obrácením a duchovní obnovou.

Církev nikdy neobnovila svou schopnost být solí a světlem pro svět cestou snižování svých standardů a strukturálního přizpůsobování se světu.

Synodální cesta sice projevuje skutečné obavy o církev, ale její strategie zůstává strukturálně konzervativní a zjevně se nezajímá o procesy pokání a duchovní obnovy. Pokud jde o základní společenskou formu církve, snaží se představitelé Synodální cesty zachovat *status quo*: chtějí udržet a zakonzervovat model vysoce institucionalizované církve, která „slouží své klientele“ tím, že se přizpůsobuje a modernizuje. Od počátku



Bazilika sv. Petra. Foto: Dnalor_01 / Wikimedia Commons

pohlaví. Stydíme se, že tyto námitky byly ignorovány, relativizovány a zesměšňovány bez ohledu na jejich závaznost. Pro nás je katolická církev tehdy katolická, pokud je v živé jednotě a v dialogu s univerzální církví. Nechceme být „církví neposlušnosti a vzpoury“ a odmítáme jakýkoli pokus o nastolení vlastní církevní cesty v Německu.

4. Moc

Veškerá moc v církvi pochází od Boha. Moc v církvi je vždy jen propůjčenou mocí a může být vykonávána pouze v pokorné službě lidem. Její výkon musí být legitimní a transparentní; reagovat na zneužívání moci ze strany pastýřů byrokratickou vládou nemůže být pro církev cestou vpřed. Synodální cesta využívá zjevné sexuální útoky ze strany kleriků a neadekvátní institucionální reakci na jejich zločiny s cílem obrátit pozornost ke zcela konkrétní otázce týkající se „moci“. Namísto zkoumání skutečných příčin zneužívání byla do oběhu uvedena teorie, podle níž je zneužívání výhradně důsledkem nevzdělanosti duchovních, nedostatečné participace a nedostatku demokracie v církvi; z tohoto důvodu je podle nich třeba zlomit moc biskupů a kněží a podřídit ji laikům (funkcionářům). V církvi skutečně dochází ke zneužívání moci a příliš malému uznání a skutečné účasti laiků, zejména žen. Nechceme však církev funkcionářů s přebujelým aparátem a neustálým tlacháním. Církev trpí nedostatkem ducha a přílišnou institucionalizací. Nikdo nepotřebuje církev, v níž jsou povolání nahrazována jmenováním, oddanost smlouvou a důvěra kontrolou. Chceme prostou, sloužící a modlící se církev v Kristově učednictví. Chceme církev, v níž je výkon duchovní autority transparentně a jasně zaměřen na to, aby umožňoval duchovní nezávislost a zrání ve víře. K tomu je církev nezbytná. V takovém zmocnění však církev nachází také rozhodující rozlišovací kritérium pro svůj vlastní vnitřní život.

5. Ženy

Podle Ježíšova příkladu je třeba hlouběji rozpoznávat charismata žen v církvi. Je však absurdní vykládat přidělení kněž-

však nejde o církve skutečně sdíleného duchovního života, v níž se lidé stávají učícím se společenstvím víry (a tedy učedníky). Síla reformy a probuzení se však objevuje pouze tam, kde je skutečně nový a dobrý život lidsky a duchovně zakoušen, a je tudíž možno jej předávat. Taková obnova vede svou vlastní vnitřní dynamikou k misijní a evangelizační síle. Synodální cesta naproti tomu pouze směřuje k funkcím staticky prezentované církve. Například etické diskuse se spíše točí kolem posunu od toho, „co bylo včera zakázáno“, k tomu, „co je nyní tak trochu dovoleno“, aby se to, co z církve zbylo, mohlo hladce začlenit do hlavního kulturního proudu. Naproti tomu se téměř nevěnuje pozornost otázce, jak mohou lidé naší doby dosáhnout růstu, uzdravení a integrace ve světle evangelia a ve vztahu s Ježíšem Kristem. Lidi, které už nelze oslovit, protože se o to nikdo ani nepokouší, se snaží udržet v kontaktu s církví tím, že zamlčují to, co je pro evangelium pohoršující, relativizují jeho nároky a prezentují se tak, aby vypadali co nejvíce „normálně“. S Dietrichem Bonhoefferem však říkáme: „Laciná milost je nesmiřitelným nepřítelem naší církve.“ Kardinál Lehmann varoval před tím, aby se církev přizpůsobováním se standardům svého okolí nestala buržoazní institucí: „Církev se nemůže chovat jako firma, která mění svou nabídku, když poptávka opadne. Pokud církev

„nevystoupí sama ze sebe a nevěnuje se evangelizaci“, řekl kardinál Bergoglio před svým zvolením papežem, „stará se jen sama o sebe a pak onemocní ... Nemoci, které postupem času v církevních institucích propukly, mají kořeny v této sebestřednosti („*autoreferencialidad*“).“

3. Jednota s univerzální církví

Jsme součástí „jedné, svaté, apoštolské a katolické církve“.

Ježíšovým posledním přáním je „aby všichni byli jedno“. Dnes už více než dost trpíme rozdělením Kristova těla a nechceme další německou partikulární církve. Postupy Synodální cesty byly jen nedostatečně schváleny a koordinovány v součinnosti s příslušnými institucemi univerzální církve a s papežem Františkem. Všechny papežovy námitky („Dopis Božímu lidu v Německu“, kritické výroky při generální audienci 25. listopadu 2020: „... jako by šlo o politickou stranu. Ale všechny ty řeči o většině, menšině, co si myslíte o tom či onom ... Ptám se: kde je v tom všem Duch svatý? Kde je modlitba? Kde je vzájemná láska? Kde je eucharistie?“) byly jednoduše ignorovány. Stejně tak byly arogantně ponechány stranou pokyny papežského učitelského úřadu, které se týkají základních otázek spojených se Synodální cestou. Tak se stalo s učením o vedení farnosti laiky, o možnosti svěcení žen a o zavedení liturgie požehnání svazkům osob stejného



Bazilika sv. Petra. Foto: Patrick Landy

ské služby mužům jako diskriminaci žen.

Ženy by neměly být v církvi lidmi druhé kategorie. Proto chceme zajistit, aby ženy měly stejná práva a povinnosti jako muži na všech úrovních v církvi, včetně vedoucích pozic. Synodální cesta to sice hájí, ale bohužel přitom úmyslně ignoruje závazné věroučné prohlášení z apoštolského listu *Ordinatio sacerdotalis* – podpořené patristickými koncily i papeži moderní doby –, „jež se dotýká samotného božského ustanovení církve“, totiž že „církve nemá pravomoc udělovat ženám kněžské svěcení a že tento výrok má být považován věřícími celé církve za definitivní“. Toto závazné učení není diskriminační vůči ženám. Podle Písma jsou lidé Boží nevěstou a Kristus je ženichem. To, že kněz, který symbolicky zastupuje Krista, musí být muž, je zcela pochopitelné. Vyvracíme tvrzení Synodální cesty, podle níž je takovéto pojetí kněžství jen otázkou udržení reakční mužské bašty a že existují jakási rovná práva žen, pokud jde o tento úřad. Pro

církve bude lakmusovým papírkem skutečné obnovy, zda uzná a přijme zvláštní poslání žen v církvi, vděčně uvítá jejich síly a znovu objeví krásu ženského prvku v církvi. Ženy jsou svým vlastním způsobem obrazem Božím a jejich potenciál není dosud zdaleka vyčerpán.

6. Manželství

Svätost manželství je smlouvou ženy a muže s Bohem a jedinečným spásným znamením Boží věrnosti svému lidu; toto znamení nesmí být nikdy kladeno na stejnou úroveň s čistě lidskými vztahy jakéhokoli druhu.

Stále více lidí dnes žije v sexuálních vztazích, jež neodpovídají obrazu, který nám dává Písmo a církev – ať už jsou rozvedení a znovu sezdaní, ať už spolu žijí mimo manželství, v předmanželských vztazích nebo ve vztazích zcela jiného charakteru. V (naprosto nezbytné!) snaze identifikovat nejen nedostatky či hříšnost těchto vztahů, ale také dilemata a potřeby lidí (koneckonců věřících),

kterí v nich žijí, se Synodální cesta dostává do pastí eufemistického oceňování. Místo aby nabízela způsoby uzdravení a návod k růstu v životě z víry, klade důraz na přizpůsobení se kulturnímu mainstreamu. Tím však neslouží zranitelným a zraněným lidem, ale naopak před nimi skrývá uzdravující světlo evangelia a brání jejich lidskému potenciálu vést dobrý a zbožný život. Konkrétněji: V „nové sexuální morálce“ má být „pouze manželství“ nahrazeno výrazem „především manželství“. Tím svátost manželství degeneruje v ideál, který je odtržený od života a o který usiluje jen pochybná elita. Křesťanské manželství je však stále pravým a legitimním místem pro lidskou sexualitu a normativní formou, v níž děti zakoušejí trvalou lásku své biologické matky a svého biologického otce. Je to jediné místo, kde může lidská sexualita dosáhnout dokonalého začlenění. Zastírací řeči o „maximální platnosti“, když se na ně podíváme v plném světle, ponechávají lidskou sexualitu napospas roztržiténosti. Jsou proto v konečném důsledku misantropické.

7. Žehnání stejnopohlavním párům

Boží požehnání nesmí být odepřeno žádnému člověku. Církev se však musí vyvarovat jakéhokoli zdání, že uděluje požehnání srovnatelné s tím, které je udělováno při svátosti manželství, jiným formám sexuálních vztahů, například stejnopohlavním.

Papež František ve své *„Amoris laetitia“* projevuje velkou empatii vůči lidem, kteří žijí v „neregulérních situacích“. Tím odkazuje na situace, které jsou „objektivně“ hříšné, ale v nichž jsou lidé v určitých ohledech prostě zdrceni. Píše: Proto již není možné říkat, že všichni, kdo se nacházejí v takzvané ‚neregulérní situaci‘, žijí ve stavu smrtelného hříchu, zbaveni posvěcující milosti. (...) Dotyčný, přestože dobře normu zná, může mít velkou těžkost s pochopením ‚hodnot, o které jde u této mravní normy,‘ anebo se může nacházet v konkrétních podmínkách, které mu nedovolují jednat odlišně a přijmout rozhodnutí, k němuž by se nepojily další viny.“ (č. 301) Synodální cesta přehání tuto perspektivu milosrdenství a pastorační péče o spásu všech lidí

v tom, že už nebere v úvahu porušenost lidské přirozenosti (a s ní i hřích). Má sklon hlásat „právo na sexuální intimitu pro všechny“, což ovšem brání plodné komplementaritě pohlaví v Božím řádu stvoření a podkopává normativitu manželství.

8. Laici a kněží

Služba církve světu je svěřena laikům i kněžím stejně a bez rozdílu, pokud jde o její cíle a důstojnost. Přesto by laici měli dělat to, co mohou dělat jen laici, a kněží by měli vykonávat službu, ke které je církev povolává a k níž byli zmocnění svěcením. Nedostatek povolání ke kněžství je pro církev skutečnou potíží a stejně tak výzvou pro laiky, aby vykonávali některé z úkolů, k nimž není kněžské povolání nezbytně nutné. Koncil hovoří o „skutečné rovnosti všech věřících, pokud jde o důstojnost a činnost spojenou s budováním Kristova těla“; zároveň však připomíná, že podle Kristovy vůle mají být ustanoveni „učitelé, udělovatelé božských tajemství a pastýři druhých“. Vkládáním rukou při svěcení je knězi udělena apoštolská pravomoc jednat „*in persona Christi*“ jako hlava a pastýř. Je hlasatelem Božího slova, povoláním Bohem a ustanoveným církví, udělovatelem svátostí a „pastýřem a strážcem vašich duší“ (1P 2,25) zastupujícím samotného Pána. Synodální cesta toto specifické povolání kněžství zatemňuje tím, že je teologicky a strategicky upozaduje. Činí tak systematickou snahou prosazovat teologicky kvalifikované laiky do náhradních kněžských pozic. Odmítáme tento druh lobbismu a stavíme se proti obojímu, laizaci kněží i klerikalizaci laiků.

9. Zneužívání

Sexuální zneužívání je mlýnským kamenem na krku církve.

Služebníci v církvi mají být hodnoceni podle toho, jak transparentně se vypořádávají s minulými zločiny a zřizují preventivní opatření pro budoucnost.

Stavíme se však proti zneužívání zneužívání. Nic nestáhne církev hlouběji než sexuální zneužívání; nic nestáhne církev hlouběji než sexuální zneužívání páchané duchovními, řeholníky a představenými komunit a jeho krytí těmi, kteří jsou na



Katedrála Nejsvětější Trojice — Hofkirche, Drážďany. Foto: © Zdeněk Poruba / Člověk a Víra

odpovědných a důvěrných pozicích. Někteří bránili nezbytné transparentnosti a trestnímu stíhání, protože nechtěli poškodit pověst církve, čímž vlastně podporovali další šíření nevhodného a obtěžujícího chování. Synodální cesta – a zde se zabýváme pouze jí, nikoliv jakýmkoliv seriózními snahami o prevenci a transparentnost – byla propagována jako projekt reformy a obnovy, který by konečně podnítil nezbytné důsledky pro vypořádání se s veškerým zneužíváním a zakrýváním v církvi. Ve skutečnosti však došlo k využití krize zneužívání pro realizaci dobře známé politicko-církevní agendy. Lze zde oprávněně hovořit o „zneužití zneužívání“, protože sexuální zneužívání bylo Synodální cestou využito k prosazení cílů a pozic v církvi, které se sexuálním zneužíváním nijak nespojují. To vede k nezodpovědnému překročení debaty, v níž je nutně zapotřebí největší opatrnosti a obezřetnosti. Dosud nebyla brána v úvahu skutečnost (jak dokládají mezinárodní statistiky), že přibližně 80 % případů sexuálního zneužívání v „katolické“ sféře bylo stejnopohlavního typu. Takové popírání faktů se zdá být pro diskuse v rámci Synodální cesty charakteristické. Nebyla například vzata

v úvahu skutečnost, že sexuálním zneužíváním – byť převážně heterosexuálního typu – byly v podobné míře postiženy i jiné církve (včetně teologicky liberálních a těch, které nemají hierarchickou strukturu). Reakce na zneužívání se změnila v zástupnou válku, která v podstatě slouží nárokům liberální církevní agendy. To znemožňuje jakoukoli adekvátní církevní reakci na zneužívání a stejně tak možnost hluboké reformy a obnovy církve. Znovu to ukazuje církvi, která se zaobírá jen sama sebou, církvi, která se více stará o svůj vlastní obraz než o oběti. Právě v tomto postoji spočívá skutečné, systémové pozadí utajování! Synodální cesta a její návrhy tento postoj nezlomily, ale spíše posílily. Logika církevní sebezáchovy, která zde stále platí, nevede k reformě, ale v konečném důsledku k církevnímu ateismu – k jednání, jako by neexistoval Bůh, který se zjevil v Ježíši Kristu jako láska a je přítomen v Duchu. Jediným lékem je obnova z hloubi evangelia. „Jděte a jednejte podle toho, co vám říká!“

neueranfang.online/manifest
Přeložil Pavel Štíčka

BUDUCNOST KŘESŤANSKÉHO MANŽELSTVÍ

Žádný autor v posledních letech nezmapoval obrysy romantických vztahů tak důkladně jako Mark Regnerus, sociolog z Texaské univerzity. Ve svém posledním svazku *Budoucnost křesťanského manželství* vynáší na světlo podprahová přesvědčení a postoje k manželství, které přijali křesťané v Americe i na celém světě.

Když bylo totiž v USA v roce 2015 uzákoněno homosexuální manželství, vítaly celé zástupy lidí rozhodnutí prezidenta Obamy nasvítit Bílý Dům barvami duhy. Tento britký moment americké historie ještě umocnila rychlost, se kterou přišel. Stalo se tak totiž jen sedm let poté, co byl Obama zvolen prezidentem a kdy Kalifornie schválila návrh zákona, který fakticky zakazoval sňatky homosexuálů.

Změna, která za oněch sedm let nastala, však byla už jen vrcholem ledovce. Většina Američanů, aniž by si to uvědomila, přijala premisy, které k uzákonění stejnopohlavního manželství vedly, již dávno.

Co se některým zdálo jako překotná změna bylo ve skutečnosti jen spektakulárním projevem toho, jak se desítky let přenastavoval společenský pohled na naše nejintimnější vztahy. Často si neuvědomujeme, do jaké míry nás manželská kultura formuje – nebo deformuje – dokud tyto změny nevyplavou na povrch. Mezi nejpálčivější otázky dneška tedy patří, jaká je budoucnost manželství a jak by měli křesťané reagovat.

Manželství jako třešnička na dortu

Výstupy profesora Regneruse jsou zajímavé. I když jsme v pokušení očekávat spíše ponurý obraz toho, jak se dnešní křesťané dívají na manželství, ne všechny zprávy jsou tak špatné. Ačkoliv je napříč křesťanskými denominacemi nepřehledné množství odpovědí na otázku, co dělá manželství manželstvím, nenašel profesor Regnerus žádný důkaz, že by mladí křesťané chtěli záměrně rušit manželství, ve prospěch nějaké jiné normy organizování intimních vztahů.

Mnoho mladých křesťanů také chápe,



Foto: P&M Červení / Člověk a Víra

že manželství má od Boha daný účel, že vyžaduje oběti a že zahrnuje i budování domácnosti s dětmi. Ideály křesťanského manželství jsou tedy trvalejší, než bychom si mohli myslet.

Co se ale změnilo, jsou očekávání, která od manželství mladí lidé mají. V návaznosti na Andrewa Cherlina Regnerus tvrdí, že manželství je nyní do značné míry vnímáno spíše jako „závěr“ než jako „základ“. Místo vztahu, který by mohl páru pomoci naplnit jejich touhy, je nyní manželství něčím, po čem jednotlivci touží.

Manželství jako třešnička na dortu je tedy symbolem stavu, do kterého se vstupuje, až když je člověk plně formován a ekonomicky zajištěn. Vstoupit do manželství finančně nezajištěn nebylo nikdy snadné, dnes je to ale zcela nepředstavitelné. Regnerus dospívá k názoru,

že manželství se stává elitním, dobrovolným, konzumně orientovaným a často dočasným uspořádáním vztahu. A je plně nepřiměřeně vysokých očekávání, co vlastně může emocionálně přinést.

Ekonomie manželství

Regnerus rozplétá nejrůznější vlákna dnešní kultury manželství a ukazuje, jak model „manželství, jako třešničky na dortu“, změnil to, jak se dnes manželství žije. Tvrdí, že jádrem manželství je výměna zdrojů, která vytváří vzájemnou závislost mezi lidmi. Ekonomické zobrazení je záměrné a osvětluje různé dimenze vztahů mezi pohlavími – a jejich nevyhnutelně odlišné zájmy. Regnerus například naznačuje, že bez snadno dostupného sexuálního uspokojení by se vize manželství, jako třešničky na dortu, zhroutila. Dále popisuje soudobý sexuál-

AMERICKÝ SOCIOLOG MARK REGNERUS V ČR

Profesor Mark Regnerus přijede do ČR na pozvání Aliance pro rodinu a v týdnu od 29. do 31. března navštíví se svou přednáškou postupně Prahu, České Budějovice a Brno. Více na www.alipro.cz.

Praha 29.3. | 18:00 | CEVRO | Jungmannova 28

ní trh, kdy „ženy mají to, co muži chtějí“. Sex se stává levným, protože za něj ženy požadují málo.

Důsledkem levného sexu je, že sexuální abstinence i manželství jsou dnes „dražší“. Sexuální abstinence je dnes ve společnosti vzácná, neúčast na sexuálním trhu odcizuje člověka od většiny společnosti a vytváří tak tlak na účast v sexuální ekonomice. Tento problém je obzvláště palčivý pro křesťanské ženy, které početně převyšují počet mladých křesťanských mužů schopných se oženit. Vzniklá nerovnováha znamená, že tito

muži mají ještě větší moc určovat podmínky vztahu než muži mimo církevní společnosti.

Ačkoliv bychom si mohli myslet, že všudypřítomné rozměňování kulturních norem posílí naše křesťanské svědectví, výzkum profesora Regneruse ukazuje, že ani křesťanské komunity nebyly vůči tomuto rozleptávání imunní. Otázka po budoucnosti křesťanského manželství spočívá v tom, jak získat a uskutečňovat to, co odolá atomizačním účinkům našeho světa a zkresleným očekáváním, které plodí.

Matthew Lee Anderson
The Gospel Coalition, U.S. Edition,
editováno



Matthew Lee Anderson
etik a teolog

VYPROSME SI U BOHA SKUTEČNÝ MÍR A POKOJ

„Česko, nezapomeň že jsi vybudováno na křesťanských základech a že jediné v křesťanských hodnotách můžeš znovu objevit skutečnou krásu lidského života. Ta se dá totiž opravdu nalézt jen na základech skutečných hodnot, kdy tou největší hodnotou je, byla a bude láska. Všechno totiž pomine, jen láska zůstává. A tak chtějme prosit i svatého Václava, který jak známo vždy stál při svém lidu v dobách těžkých, aby i v této vpravdě těžké době nedorozumění a často i hádek vyprosili u Boha skutečný mír a pokoj.“ Toto je úryvek z homilie zesnulého prvního biskupa ostravsko-opavské diecéze Mons. Františka Václava Lobkowicze OPraem. Ať jeho duše odpočívá v pokoji! Za mnoho zůstáváme vděční.

Arcibiskup Georg Gänswein, osobní sekretář emeritního papeže Benedikta XVI., v rozhovoru z 11. února podrobně hovořil o kontroverzi, která obklopuje kardinála Ratzingera v případech sexuálního zneužívání duchovními v době, kdy byl mnichovským a freisingkým arcibiskupem. K tomu je více materiálu uvnitř tohoto vydání našeho časopisu, já bych jen ráda vyzdvihla moudrost osobního sekretáře papeže Benedikta XVI., který interview o dopisu, tedy reakci na obvinění papeže, uzavřel slovy: „Někteří komentátoři říkají, že tento dopis je jakýmsi duchovním testamentem. A já myslím, že s tím souhlasím. Svým způsobem je tento dopis duchovním testamentem, protože ho napsal před Boží tvář jako muž víry..., spolupracovník pravdy. To byla takříkajíc červená nit, která se táhne celým jeho životem – vědeckým, osobním, ale i kněžským a papežským. Dělal vše pro to, aby podle něj žil: také a především s ohledem na pravdivost. Jsem přesvědčen, že až tyto bouře pomínou a některé věci, ze kterých byl obviněn, prostě



† Mons. František Václav Lobkowicz OPraem. Foto: © Zdeněk Poruba / Člověk a Víra

„vyhyní“ – řečeno nahrubo –, uvidíme, že jasnost jeho myšlení, jasnost jeho práce, věci, které vykonal, jasně září a jsou velkým pokladem pro církev: pro ty, kdo věří, pro věřící – pokladem, který může přinést mnoho ovoce.“

„Hladovíme po špatných zprávách. „Špatná zpráva rovná se mediálně dobrá zpráva. Toto lze těžko vyčítat ve společnosti, kde se sleduje sledovanost,“ říká filozof Stanislav Komárek. Jeho velké téma jsou gender a rovné šance žen a mužů. „Dnes se zaměřuje pojem rovné šance za stejné výsledky,“ míní. „Líbil by se mi model typu, že by ženy měly více samosprávy mezi sebou. Měly by své firmy, své televizní stanice, své rozhlasové stanice, šla by na to půlka peněz,“ vypočítává Komárek. „Moderní to není, ale bylo by to jakýmsi způsobem efektivní a dobře by to řešilo současnou kvadraturu kruhu, kde se operuje střídavě s tím, že pohlaví jsou stejná a střídavě s tím, že jsou pohlaví různá. Takovou stejnost šancí, tak tu bych velmi uvítal.“ Doma by pak po-

dle filozofa bylo o čem mluvit, protože by něco jiného vysílaly televize a rádia pro muže a něco jiného pro ženy. „Je to jen myšlenkový experiment, jak vykročit z kvadratury kruhu,“ uzavírá s úsměvem. Hm?! Vysílali v Českém rozhlasu. Ve stejném médiu vysílali rozhovor s aktéřkou, veřejně proklamovanými homosexuálními osobami, jednou z nich je i redaktorka Radia Proglas. Chválí si, že může pracovat na vlnách stanice i dál. „O mně se to v Radiu Proglas vědělo. Takže jsem v práci neměla sebemenší problém.“ Bylo by špatně někoho diskriminovat za to, jakou má sexuální orientaci. Potud, pokud neprezentuje svůj coming out a aktivismus veřejně jako redaktorka stanice, na kterou se v kostelích konají sbírky a nedomoderuje např. doprovodný program homosexuálního filmového festivalu Mezipatra, jak je to v případě této dámy z Proglasu.

–zd–